

інфраструктура. До неї належить земельний банк, земельні біржі, оцінювачі землі.

Примусове проведення інвентаризації земель під час здійснення землеустрою та складання за її результатами технічної документації із землеустрою щодо проведення інвентаризації земель не є обов'язково для відновлення ринку земель сільськогосподарського призначення, які перебувають під дією мораторію. Результатом тривалого реформування земельних ресурсів в Україні має стати ефективний господар.

Список використаних джерел

1. Хрипот С. Земельна реформа: аналіз нормативного регулювання прав власності на землі // С. Хрипот / Зб. наук. пр. Зах. геодез. т-ва УТГК. 2008. Вип. 2. С. 151-156.
2. Черняга П.Г. Мельничук О.Ю., та інші Землеустрій як система оптимізації землекористування/Інженерна геодезія. 2008. №54 с. 225-231.

Наталія СТАРЦУН

студент 1 курсу ОС «магістр»

спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

Науковий керівник: **КУШНІРУК Тетяна Миколаївна**,

кандидат сільськогосподарських наук, доцент

кафедри садово-паркового господарства, геодезії і землеустрою

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,

м. Кам'янець-Подільський

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ

У зв'язку з обмеженістю земельних ресурсів і можливістю їх багатофункціонального використання як територіального базису, природного ресурсу та основного засобу виробництва питання підвищення ефективності землекористування набуває пріоритетного значення у соціально-економічному розвитку сільських громад. При цьому досягнення соціально значущої мети

передбачає визначення й обґрунтування таких способів економічного регулювання земельних відносин, за яких земельна рента від використання земель державної та комунальної власності перерозподілятиметься не лише в інтересах підприємницьких структур – землекористувачів, але й стане джерелом активізації соціальних ресурсів, поліпшення матеріального стану сільського населення, забезпечуватиме соціальну справедливість у процесі земельних відносин.

Таким чином, розроблення теоретичних і практичних механізмів підвищення економічно ефективного використання земель сільськогосподарського призначення державної власності є надзвичайно актуальним завданням вітчизняної економічної науки.

За понад 20 років реформування земельних відносин в Україні розпорядники земель сільськогосподарського призначення за межами населених пунктів змінювалися три рази. До 2002 року це були органи місцевого самоврядування, потім районні державні адміністрації, а з 2013 року монополістом став Держгеокадастр України, який побудував стійку корупційну вертикаль. Відповідно до статті 13 Конституції України від імені Українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Пропонуємо створити державну спеціалізовану установу, яка б займалася управлінням державною сільськогосподарською нерухомістю, забезпечувала реалізацію державної політики і розвиток сільських територій. Важливим критерієм усіх дослідних установ має бути наукова ефективність, інноваційність, перспективність рішень. Науковими установами НААН України досягнуто значних успіхів у селекції, генетиці, технологіях вирощування сільськогосподарських культур, утриманні тварин, зберіганні й переробці сільськогосподарської продукції. Водночас щорічно установа, недостатньо фінансується, що є причиною неможливості розв'язувати актуальні проблеми у сфері наукового забезпечення агропромислового комплексу.

Бачимо суттєвим розробити науковий підхід щодо раціонального управління земельними активами Академії створенням трасту, який передаватиме землі сільськогосподарського призначення державної власності в оренду із подальшим використанням одержаних коштів на підтримку аграрної науки та освіти. Прогнозована ефективність впровадження даної моделі становитиме близько 182 млн грн у рік, що у порівнянні з бюджетом НААН України за 2015 рік (400 млн грн) складає 45 %.

Механізм удосконалення проведення земельних торгів у формі аукціону, який базується на спрощенні організаційних засад і зменшенні транзакційних витрат учасників торгів буде організаційно-економічною моделлю розпорядження землями сільськогосподарського призначення, яка ґрунтується на вдосконаленому механізмі проведення земельних торгів у формі аукціону, що дасть змогу при цьому зменшити витрати до 50% розміру мінімальної заробітної плати на дату публікації оголошення про їх проведення.

У ході дослідження в деяких областях України виявлено перевищення орендної плати за землі приватної власності над орендною платою за землі державної власності. Це свідчить про те, що корумпованість управлінців є причиною недоодержання значних коштів до бюджетів. Щоб уникнути такої ситуації у подальшому пропонується здійснити децентралізацію влади та передати повноваження щодо розпорядження землями сільськогосподарського призначення державної власності за межами населених пунктів місцевим громадам для дотримання принципу повсюдності місцевого самоврядування.

Перетворення в аграрному секторі України дали можливість збільшити валове виробництво сільськогосподарської продукції завдяки використанню сучасних технологій, техніки. Проте це не позначилося на добробуті сільських жителів. Тому існує нагальна потреба у комплексному підході до розв'язання проблеми сталого розвитку сільських територій шляхом перерозподілу земельної ренти.

Запропонований механізм проведення конкурсів із передачі земель державної та комунальної власності в оренду, що передбачає оцінку не лише

розміру пропонованої плати за користування ділянками, але й перерозподілу земельної ренти в інтересах місцевої громади з урахуванням місця реєстрації орендаря як платника податків, інвестицій у місцеву інфраструктуру тощо.

Список використаних джерел

1. Бистряков І. К. Просторове та інституціональне забезпечення сталого землекористування в Україні. *Продуктивні сили України*. № 1 (007). 2010. С. 52–58.
2. Гуторов О.І. Проблеми формування збалансованої системи природокористування у сільському господарстві. *Збалансоване природокористування*. 2014. № 3. С. 5–9.
3. Курильців Р. М. Інтегроване управління сукупним капіталом землекористування як основа сталого територіального розвитку. *Землевпорядний вісник*. 2014. № 1. С. 11–14.

Назарій СТЕЦЬКО, студент III курсу спеціальності 193
«Геодезія та землеустрій»

Науковий керівник: **ПЕНДЗЕЙ Любов Петрівна** канд. ек. наук,
викладач вищої кваліфікаційної категорії
Відокремлений структурний підрозділ «Бучацький фаховий коледж
ЗВО «Подільський державний університет»,
м. Бучач

ПЛАНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ

При різноманітті форм власності та господарювання важливого значення набуває складання проектів землеустрою; комплексне планування використання і охорони земель на різних рівнях; державна підтримка та фінансування суспільно важливих землевпорядних робіт, які пов'язані з інфраструктурою облаштування території, меліорацією, боротьбою з ерозійними процесами; контроль за проведенням землеустрою [5].